

bestond, ook thans nog aanwezig is. Wij hopen daarvan het beste, want het zou ons spijten een rubriek te laten vervallen, die voor de studeerende assistenten en voor menig jeugdig accountant van groote waarde kan zijn.

Dat van opgave No. 14 geen uitwerkingen werden ontvangen, kan zijn oorzaak vinden in de omstandigheid, dat het Aprilnummer, waarin zij was opgenomen, bijzonder laat verscheen en men kan hebben gemeend, dat daardoor de inleveringstermijn feitelijk verstreken was, vóórdat de uitwerkingen konden worden ingezonden. Wij geven daarom alsnog gelegenheid tot inzending van uitwerkingen, die dan vóór 25 Augustus moeten zijn ontvangen.

Ten slotte deelen wij mede, dat door de vriendelijke medewerking van den uitgever aan de beide winnaars der eerste afdeling en aan den winnaar der tweede afdeling ieder een prijs kan worden toegekend.

In de 1e afdeling zijn dit de heeren *L. A. Bakker, Alhier*, en *C. A. van Roozendaal*, Tilburg, en in de 2e afdeling is het eveneens genoemde heer *Bakker*. Wij verzoeken hun aan den heer *J. Muusses* mede te deelen, welke boeken zij wenschen te ontvangen. Per prijs mag f 10.— worden besteed.

Ter herinnering

In Augustus verschijnt geen nummer.

DE RIJKSDIENSTEN EN DE STAATSBEGROOTING

Eenigen tijd geleden werd in de dagbladen medegedeeld, dat de Regeering het wetsontwerp tot aanwijzing van den Rijksgebouwendienst als Staatsbedrijf had ingetrokken. Dit stond in verband met het voornemen der Regeering om voor alle takken van dienst bij den Staat eene commerciële boekhouding in te voeren. Daar de aanwijzing van den Rijksgebouwendienst als Staatsbedrijf alleen zou geschieden om een commercieel inzicht te krijgen, was het genoemde wetsontwerp overbodig geworden.

Het wil ons voorkomen, dat eene reorganisatie van onze Staatsbegrooting noodzakelijk is. De tegenwoordige begrooting geeft eene ver doorgevoerde gedetailleerde opsomming van uitgaven. Eene rationeële indeeling ontbreekt: een duidelijk overzicht van de uitgaven in hun onderling verband wordt niet verkregen en van eenig *inzicht in de resultaten van een Dienst is geen sprake*. De meest heterogene uitgaven worden in een begrotingspost aangetroffen. Een „uitgewerkte en toelichtende staat behorende bij de raming van posten” geeft dan wel meermalen een min of meer uitgebreide detaillering. Belangrijke uitgaven als: pensioenen, wachtgelden, uitkeeringen aan het algemeen burgerlijk pensioenfonds, kosten wegens de afschaffing van portvrijdommen, bijdragen in de kosten van den gebouwendienst, worden in één bedrag op een hoofdstuk der Staatsbegrooting aangetroffen. Een verdeling van deze kosten heeft niet plaats.

Voor den Rijksgebouwendienst, ressorteerende onder het Departement van Financiën, komt op het hoofdstuk Financiën eene verdeling van de uitgaven over de verschillende Departementen voor. Deze uitgaven, die op de verschillende hoofdstukken der Staatsbegrooting zijn terug te vinden, luiden als volgt:

a. Reis-, verblijf-, verplaatsingskosten, enz. van ambtenaren van den Rijksgebouwendienst.

b. Onderhoud, herstei, verbetering en lasten van gronden en gebouwen.

c. *Bouw, aan- en verbouw van gebouwen, aankoop van gronden en gebouwen*, aanschaffing van meubilair voor eerste inrichting.

d. Huur, inrichting en onderhoud van perceelen tijdelijk bij het Rijk in gebruik.

De uitgaven voor nieuwbouw en aankoop van gronden drukken op één jaar, zoodat de Minister van Financiën dikwijls bezwaren moet maken om deze toe te staan. Noodzakelijke uitgaven blijven daardoor dikwijls achterwege, terwijl de duur van loopende werken soms moet worden gerekt. Aan den bedrijfs-economischen eisch, dat ieder jaar slechts mag worden belast voor een gedeelte van het voor nieuwbouw en aankoop van gronden uitgegeven bedrag, wordt niet voldaan. Bij de wet van 13 Juli 1914 werd eenige verbetering aangebracht. Een Bouwfonds voor het stichten en afwerken van onder de Departementen van Binnenlandsche Zaken en Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen ressorteerende gebouwen werd toen ingesteld. Ten bate van dit fonds werden ieder jaar bijdragen geboekt. Op de begrooting van de twee genoemde Departementen werd hiertoe in uitgaaf gebracht:

1°. Gemiddelde van de bedragen in de laatste 7 jaren aan nieuwe gebouwen ten koste gelegd.

2°. Te beginnen met 1916 2 % van de uitgaven voor nieuwe gebouwen (afschrijving).

Met rente over de in gebouwen vastgestelde kapitalen werd blijkbaar geen rekening gehouden.

Voor de overige departementen bleef de oude toestand gehandhaafd.

Het invoeren van eene boekhouding voor de Rijksdiensten zal belangrijke wijzigingen brengen in de samenstelling van de Staatsbegrooting. De posten, die betrekking hebben op de verschillende Diensten, zullen uit de begrooting moeten worden gelicht. Iedere dienst krijgt, voor zoover dit thans nog niet het geval is, een eigen beheer, waarvan de handelingen in eene afzonderlijke boekhouding worden aangeteekend. Een inzicht zal worden verkregen van de kosten van elk onderdeel van een Dienst, alsmede van het nadeelig saldo van een geheel Dienst. Verder zal het kapitaal, in een bepaalden Dienst vastgesteld, in de boekhouding worden opgenomen en op eene jaarlijkse balans tot uitdrukking worden gebracht. Alleen de uitkomsten van het Dienstjaar worden in de begrooting opgenomen.

De reorganisatie zal van ingrijpenden aard zijn, wanneer zij gelijksoortige Diensten betreft, die onder verschillende Departementen ressorteeren. Deze Diensten werden tot heden door de Departementen afzonderlijk beheerd. Zij zullen van de departementale indeeling moeten worden losgemaakt en in één bedrijf worden gecentraliseerd. De centrale Dienst wordt de leverancier van de verschillende Departementen en zal economischer kunnen werken dan de afzonderlijke Diensten, waardoor belangrijke voordeelen worden verkregen. Voor eene vereniging van Diensten in één bedrijf zal in de eerste plaats de Dienst der Rijksgebouwen in aanmerking komen. *Technisch* is met de centralisatie van den Rijksgebouwendienst reeds eenige jaren geleden een aanvang gemaakt. Nu het Wetsontwerp tot aanwijzing van den Rijksgebouwendienst als Staatsbedrijf is ingetrokken, zal één Dienst der Rijksgebouwen in het leven moeten worden geroepen, die èn technisch èn administratief als een centraal bedrijf wordt beheerd. Het beheer zal naar bedrijfseconomische regelen moeten worden gevoerd. Daarbij wordt in de eerste plaats gedacht aan den reeds hierboven genoemden eisch, dat op één Dienstjaar slechts een gedeelte van de voor nieuwbouw uitgegeven gelden mag drukken. De uitgaven voor nieuwbouw dienen dan op den buitengewonen dienst der Staatsbegrooting te worden gebracht, terwijl eene geleidelijke afschrijving op de nieuwe gebouwen ten laste van den gewonen dienst zal plaats hebben. Er zal verband moeten worden gelegd tusschen de afschrijving op gebouwen en de aflossing van

voor nieuwbouw geleende gelden. In de boekhouding van den Rijksgebouwendienst wordt de jaarlijkse afschrijving op de bestaande gebouwen, alsmede de rente over de in de gebouwen geïnvesteerde kapitalen ten laste van de exploitatie gebracht.

De verschillende Diensten en Afdelingen van de hoofdstukken der Staatsbegroting worden voor hun aandeel in de kosten belast.

De moeilijkheden, die zich bij eene reorganisatie in bovengenoemden zin zullen voordoen, zijn niet gering en zullen slechts geleidelijk kunnen worden overwonnen. De toepassing der nieuwe beginselen zal de uitkomsten der Staatsbegroting sterk beïnvloeden. Tot heden toch werden uitgaven voor nieuwbouw op den gewonen dienst gebracht. Hiervoor zal eene afschrijving op de bestaande gebouwen en rente van in de gebouwen vastgelegde kapitalen in de plaats treden.

Evenals voor de Staatsbedrijven ingevolge de wet van 16 Februari 1912, houdende regeling van de begrotingen en rekeningen van Staatsbedrijven, geschiedt, zouden voor de Rijksdiensten afzonderlijke begrotingen van inkomsten en uitgaven kunnen worden vastgesteld. In de Staatsbegroting worde slechts voor iederen Dienst opgenomen:

- a. nadeelig saldo volgens de Nota van Winst en Verliesrekening;
- b. aflossing van kapitalen, waarbij verband wordt gelegd tusschen aflossing en afschrijving op objecten, waarvoor werd geleend;
- c. rente van niet afgeloste kapitalen.

Bij de Algemeene Rekenkamer zou, op dezelfde wijze als voor de Staatsbedrijven plaats heeft, na afloop van het boekjaar Rekening van inkomsten en uitgaven benevens eene Balans en eene Nota van Winst en Verlies moeten worden ingediend.

Bij eene dergelijke regeling zal de Staatsbegroting aan duidelijkheid en overzichtelijkheid veel winnen. Het is echter wenschelijk, dat niet alleen ten opzichte van de Rijksdiensten de inrichting der begroting wordt gewijzigd. De ellenlange opsomming van alle mogelijke posten, dikwijls van heterogenen aard, zal moeten plaats maken voor een beknopt overzicht. De volgende richtlijnen kunnen voor de reorganisatie dienen:

- 1°. Directe splitsing van de gewone en buitengewone ontvangsten en uitgaven. De exploitatie- en kapitaalsposten worden streng gescheiden. Elk dienstjaar zal zijn eigen lasten dragen en worden belast met de „kosten”, welke van de uitgaven wel moeten worden onderscheiden. Eene splitsing in gewoon en buitengewoon zal leiden tot stabilisatie van het geheele Staatsvermogen. Het zal wel niet mogelijk zijn binnen afzienbaren tijd eene balans van alle bezittingen en schulden van den Staat op te maken. De *wijzigingen*, die de bezittingen en schulden ondergaan, zijn echter wel vast te stellen en door het voeren van juiste principes (jaarlijkse afschrijving, renteverrekening) kan gezorgd worden, dat het Staatsvermogen intact blijft.
- 2°. Indeling volgens functies. (Rechtspraak, Onderwijs, Sociale wetgeving, Leger, Vloot, enz.). Splitsing van iedere functie in afdelingen b.v. Rechtspraak in:
 - kosten Rechterlijke macht,
 - „ Gevangeniswezen,
 - „ Rijksverkinrichtingen,
 - „ Rijkstucht en Opvoedingswezen,
 - „ Reclasseering, e.a.

Algemeene kosten dienen over de verschillende afdelingen te worden verdeeld, zoodat een juist overzicht wordt verkregen over de totale kosten van iedere afdeling. De mogelijkheid voor het verzamelen van statistisch materiaal wordt dan geschapen, waardoor in de toekomst vergelijkingen voor de opeenvolgende jaren kunnen worden gemaakt.

- 3°. De ontvangsten worden tegenover de uitgaven geplaatst. De secontrovorm kan hiertoe uitstekend dienen. Het is noodzakelijk, dat gezien kan worden in hoeverre uitgaven door ontvangsten worden gedekt. De tegenwoordige „wet op de middelen” kan in dit verband niet worden gehandhaafd.

Eene Staatsbegroting in bovengenoemden zin zal de Volksvertegenwoordiging een beter inzicht geven van 's lands financiën dan de begroting in zijn huidige vorm. Daarbij kunnen statistische gegevens groote diensten bewijzen voor eene beoordeeling van het gevoerde financiële beheer en aanwijzingen geven voor bezuinigingen.

Bijlagen bij de begroting zullen de noodige toelichtingen geven op begrotingsposten, zoodat de mogelijkheid van kritiek op een bepaalde uitgave door de kamers der Staten-Generaal blijft bestaan.

A. NIERHOFF

ACCOUNTANCY IN DE VEREENIGDE STATEN VAN AMERIKA

II
OPLEIDING

Ik vermeldde reeds eerder dat de candidaat, die het certificaat bij de door de wet benoemde instelling aanvraagt, een Universiteitsdiploma of een diploma door een erkende vereeniging uitgereikt, moet kunnen overleggen, wil hij als C. P. A. kunnen worden geregistreerd.

Een bepaalde graad van algemeene ontwikkeling wordt niet vereischt van hen, die zich aan de examens der vereenigingen onderwerpen. De Examencommissies der vereenigingen bestaan uit drie tot zes leden, waarvan immer twee derden public accountants zijn, die in de practijk werken. Het staat den voorzitter der Examencommissie geheel vrij die personen als examendi toe te laten, die door studie of werkkring zekerheid geven, dat zij de noodige graad van algemeene ontwikkeling bezitten. De voorzitter der Commissie zelfs de Directors eener Universiteit kunnen personen, die door hun practische arbeid en ervaring voldoende waarborg bieden dat zij de vereischte kennis voor een C. P. A. bezitten, van een of meerdere vakken, zelfs van het heele examen vrijstellen. Dergelijke vrijstellingen zijn echter in de laatste jaren niet meer gegeven. In New-York bestaat de examencommissie uitsluitend uit public-accountants in de practijk werkzaam, de leden worden door de Universiteit benoemd, die ook het examenprogramma vaststelt. Dit is ook het geval in Illinois, terwijl in de andere staten de Gouverneur met deze benoeming en vaststelling belast is.

De Universiteitsexamens voor het diploma staan in het algemeen hooger dan die der vereenigingen en het percentage van geslaagde candidaten is daar dan ook zeer laag.

Vergelijkt men het Amerikaansche systeem met het Engelsche dan komt men tot de conclusie dat het eerste veel strenger en rechtvaardiger is, want er wordt een gelijke theoretische kennis van de wetenschap van het beroep vereischt van alle candidaten, terwijl men in Engeland weinig waarde hecht aan de theoretische grondslag en het feit dat een candidaat als „artieled clerk” gedurende vijf jaar bij een chartered accountant